

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران

دانشکده پرستاری و مامایی

بررسی ارتباط فرسودگی شغلی با استرس ناشی از وجدان در مراقبین بهداشتی شاغل در خانه های سالمندان

استاد راهنما : دکتر زهرا راهنورد

استاد مشاور آمار : دکتر امل ساکی مالچی

پایان نامه جهت دریافت درجه کارشناسی ارشد

در رشته

پرستاری سالمندی

نگارش : فرشته احمدی

فروردین ۱۳۹۴

چکیده

زمینه و هدف: فرسودگی شغلی به عنوان پیامد استرس شغلی در میان پرستاران و مراقبین سندرمی شایع است. یکی از انواع استرس های شغلی، استرس مرتبط با مسائل اخلاقی است. در مراقبت از سالمندان، مراقبین مکررا با موقعیت های دشوار اخلاقی روبرو می شوند که آنها را از پیروی محض از وجدانشان باز می دارد لذا دچار استرس ناشی از وجدان می شوند که یکی از عواقب عذاب وجدان است. این مطالعه با هدف تعیین ارتباط فرسودگی شغلی و استرس ناشی از وجدان در مراقبین بهداشتی که از افراد سالمند مراقبت می نمایند انجام گردید.

روش تحقیق: این پژوهش مطالعه ای مقطعی از نوع توصیفی-همبستگی بود. واحدهای مطالعه ۱۲۰ نفر از مراقبین بهداشتی بودند که به روش سرشماری انتخاب شدند. ابزار مطالعه شامل پرسشنامه مشخصات فردی، پرسشنامه فرسودگی شغلی ماسلاچ و پرسشنامه استرس ناشی از وجدان بود. داده ها با استفاده از آمار توصیفی، آزمون های آماری کای اسکور و ضریب همبستگی پیرسون، تحت نرم افزار SPSS نسخه ۲۲ مورد تجزیه تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: نتایج نشان داد، میان تمامی ابعاد فرسودگی شغلی و استرس ناشی از وجدان ارتباط مستقیم و معنادار وجود داشت. ارتباط میان فرسودگی شغلی و استرس ناشی از وجدان نشان داد که تجربه کمبود زمان برای ارائه مراقبت و همچنین تداخل مسائل زندگی خانوادگی با مسائل کاری، بیشترین ارتباط را با فرسودگی شغلی داشت. مراقبین اکثرا در اثر گذشتن از خواسته های خود و فقدان توانایی در رسیدگی به مسائل خانوادگی به دلیل سختی کار استرس ناشی از وجدان را تجربه کرده بودند. نتایج همچنین نشان داد، مراقبین بهداشتی یافته های مطالعه همچنین حاکی از آن بود که مراقبین بهداشتی دارای فرسودگی شغلی کم در ابعاد خستگی عاطفی و مسخ شخصیت و فرسودگی شغلی زیاد در بعد فقدان موفقیت فردی دارا هستند. بر اساس یافته ها بین شدت خستگی عاطفی با جنس، تاهل، سابقه کار با سالمندان، وضعیت استخدام و شیفت کاری ارتباط معنادار وجود داشت؛ علاوه بر این بین فراوانی خستگی عاطفی با جنس، سن، تعداد فرزندان، تاهل، سابقه کار با سالمندان، شیفت کاری و وضعیت استخدام ارتباط معنادار بود. یافته ها همچنین نشان داد بین شدت مسخ شخصیت با سن، جنس، تاهل، درآمد ماهیانه، سابقه کار با سالمندان و شیفت کاری ارتباط معنادار بود. بین فراوانی مسخ شخصیت با سن، جنس، تاهل، سابقه کار با سالمندان، شیفت کاری، درآمد ماهیانه و وضعیت استخدام ارتباط معنادار بود. همچنین بین فراوانی و شدت فقدان موفقیت فردی با تمامی مشخصات فردی ارتباط معنادار وجود داشت. بر اساس یافته ها، هیچ رابطه معناداری میان تحصیلات، تحصیلات همسر و شغل همسر با فرسودگی شغلی وجود نداشت.

نتیجه گیری: با توجه به وجود ارتباط مستقیم و معنادار بین فرسودگی شغلی با استرس ناشی از وجدان به ویژه در بعد فقدان موفقیت فردی، به مدیران و مسئولین پیشنهاد می شود تدابیری به منظور پیشگیری و کاهش فرسودگی شغلی و استرس ناشی از وجدان در مراقبین بهداشتی انجام دهند.

کلید واژگان: وجدان، استرس ناشی از وجدان، فرسودگی شغلی، مراقبین بهداشتی، خانه های سالمندان

Tehran University of Medical Sciences

School of Nursing And Midwifery

The relationship between Job burnout and stress of conscience among
health caregivers of nursing homes in Tehran

Under Supervision of:

Dr. Zahra Rahnavard

A Thesis Submitted to the Graduate Studies Office

In partial fulfillment of the requierments for

The degree of Master of Science in

Geritric Nursing

By: Fereshte Ahmadi

May ۲۰۱۵

Abstract

Background and aim : Job burnout is a common syndrome as a consequence of occupational stress among nurses and health caregivers. One type of occupational stress is ethics-related stress. Elder health caregivers frequently face difficult ethical situations prevented them from following conscience therefore they perceive stress of conscience which is a consequence of troubled conscience. The aim of this study was to determine the relationship between burnout and stress of conscience among health caregivers of nursing homes.

Methods : This research is a cross-sectional (descriptive-correlational) study. 120 health caregivers working in nursing homes were recruited by Census. The scales included demographic questionnaire, Maslach Burnout Inventory and Stress Of Conscience Questionnaire. Data were analyzed by descriptive and inferential statistics including, Chi-Square, Pearson correlation coefficient, using SPSS (v-22).

Results : According to the results, a direct significant correlation was found between all dimensions of Job burnout and stress of conscience. Furthermore, based on results, time shortcomings for care provision and interference between familial and occupational issues strongly related to Job burnout. Caregivers experience stress of conscience as a result of lower their aspirations to provide good care and inability to management of familial issues results from occupational load. The results show that the health caregivers have a low level of emotional exhaustion and depersonalization and a high level of Job burnout in paired personal accomplishment. According to result, there was a significant correlation between severity of emotional exhaustion and sex, marital status, work experience of elderly care and shifts. Furthermore, there was a significant correlation between frequency of emotional exhaustion and age, sex, number of childrens, marital status, work experience of elderly care, shifts and employment status. The results also show a significant correlation between severity of depersonalization and age, sex, marital status, monthly income, work experience of elderly care and shifts and a significant correlation between frequency of depersonalization and age, sex, marital status, work experience of elderly care, shifts and employment status. Moreover, there was a significant correlation between severity and frequency of personal accomplishment and all personal demographic variables. According to result, there was no significant correlation between job burnout and education, spouse education and spouse job.

Conclusion : According to direct and significant correlation between Job burnout and Stress of Conscience specially in personal accomplishment dimension, managers and officials are suggested to seek solutions for prevention and reduction of Job burnout and Stress of Conscience in health caregivers.

Key words : Conscience, Stress of Conscience, Job burnout, Health Caregivers, Nursing Homes